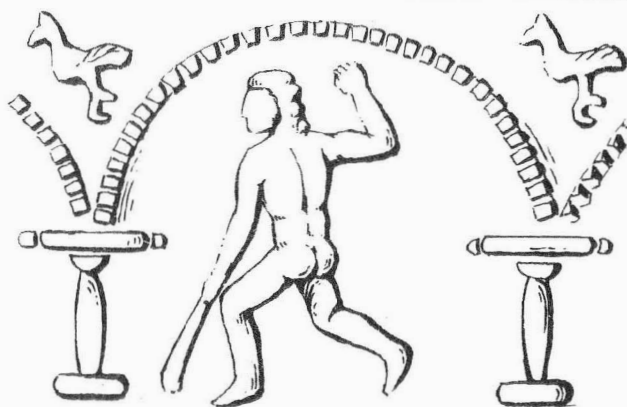

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

Přehled výzkumů

1958

Brno 1958

PD 1520/1958

14014/60

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1958

Vydává : Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor : dr Josef Poulík.

Výkonný redaktor : dr Bohuslav Klíma.

Redaktoři : dr Anna Medunová, dr Karel Tihelka.

Překlady : prom.hist.R.Tichý.

Kresby : B.Mašpárková, J.Jaša, M.Kuda.

Na titulní stránce : Figurální výzdoba terry sigillaty
ze sídliště u Mušova.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

Pec z období římského imperia u Drslavic.

Hlubokou orbou v trati "Horní Nivky" u Drslavic /okr. Uh. Brod/ byla nedaleko místa nálezů známého hrobu z období stěhování národů zachycena pec. Její topný systém sestával ze dvou mísovitých jam, které spojovala 1 m dlouhá mazanice roura o průměru 30 cm. Jedna z jam obsahovala popelovitou hlínu, druhá přepálenou žlutku a zlomky mazanice. Nalezený střepový materiál datuje pec do období římského imperia /III. - IV. stol./.

Ein Backofen aus der Zeit des römischen Imperiums bei Drslavice.

In der Flur "Horní Nivky" bei Drslavice, Bez. Uh. Brod, wurde beim tiefen Ackern ein Backofen zerstört, dessen Heizsystem aus zwei schüsselartigen Gruben, die durch 1m langes Lehmrohr verbunden waren, bestand. Das Scherbenmaterial datiert den Ofen in das III.-IV. Jahrh.

Jiří Pavelčík

- - -

Zjišťovací výzkum v Hulíně.

Ve dnech 19. V. - 14. VI. provedl ústav výzkum v hulínské cihelně. Úkolem bylo zjistit, jsou-li na jihovýchodní straně cihelny další objekty z přelomu 4. a 5. století n.l. Dvě jámy z tohoto období prozkoumal v roce 1957 V. Spurný /srv.: V. Spurný, Sídliště z doby stěhování národů v Hulíně, AR X, 1958, 630-637/. Letošní výzkum zachytil v jihovýchodní části hliníku čtyři jámy, patřící do starší fáze lužického osídlení /jámy 38-41, číslování objektů navazuje na předchozí výzkum/. Největší množství střepového materiálu poskytla rozsáhlá a půdorysně složitá jáma 41. Pokračování sídliště z přelomu 4. a 5. století n.l. se tedy nepodařilo zjistit.

In der Ziegelei von Hulín wurden im Jahre 1958 vier Gruben aus dem älteren Zeitabschnitt der Urnenfelderkultur entdeckt. Es gelang nicht die weitere Fortsetzung der vom vorigen Jahr bekannten spätrömischen und völkerwanderungszeitlichen Siedlung festzustellen.

Zora Trnáčková

- - -

Slovanský kostrový hrob z hradiště "Gradca" u Rudimova.

Pracovníci okresního musea ve Val. Kloboukách zachytili koncem srpna 1958 v Rudimově v poloze Gradca slovanský kostrový hrob. Při průzkumu naleziště jsem zjistil, že v hrobové jámě o rozměrech

200 x 80 cm, hluboké 50-60 cm, jejíž zásyp s drobnými uhlíky a s úlomky mazanice se jen nepatrně odlišoval od okolní jílovité hlíny, ležela na zádech ztuhlá, silně narušená kostra, orientovaná od jihozápadu /hlava/ k severovýchodu. Dr. Mana z uvedeného musea našel při kostře železný nůž a v levé ruce stříbrný denár uherského krále Štěpána.

Ein slawisches Grab aus dem Burgwall "Gradca" bei Rudimov. In Gradca bei Rudimov, Bez. Val. Klobouky, deckte Dr. Mana ein Skelettgrab ab; dessen Inhalt ein Eisenmesser und ein silberner Denarius des ungarischen Königs Stefan waren.

Čeněk Staňa

Anthropologický rozbor kostry z polohy "Gradca".

V mladohradištním hrobě v poloze "Gradca" u Rudimova /výzkum Č.Stani v r. 1958/ ležela silně poškozená kostra. V celku se zachovala pouze mozkovna bez spodiny a tělo dolní čelisti. Obličej chybí vůbec, zlomky dlouhých kostí není možno rekonstruovat. Mozkovna je velmi dlouhá /193 mm/, úzká /142 mm/ a vysoká, v indexech se jeví jako dolichokraní /73,6/, vysoká a úzká, kapacita je zřejmě velká /aristenkefalní/. Při pohledu se strany má silné nadoboční oblouky a vyklenutou glabellu /IV.st./. Čelo mírně ustupuje, přechází obloukem do klenutého temene a oblého týlu, který nese výrazný zevní týlní hrbol /3.st./. Spánkové čáry běží velmi vysoko, bradavkové výběžky jsou středně velké. Zepředu má lebka vysoké čelo, vysokou klenbu temene, široké nadoboční oblouky a nápadně tlustý okraj očníce. Horní obrys tvoří ovoid, zezadu má tvar domkovitý /Hausform/ s vysokou stříškou temenních kostí.

Švy jsou z větší části srostlé, svalový relief velmi výrazný. Také na robustních dlouhých kostech jsou mohutně vytvořeny svalové upony a kloubní plochy jsou veliké. Jde tedy o kostru muže, zemřelého ve věku Maturus /40 - 60 let/.

Zajímavá je dolní čelist. Na masivní tělo nasedají téměř v pravém úhlu široké dolní části ramen, úhly jsou lehce vyhnuty ven, špičatá brada ční ostře dopředu, bradový trn je téměř neznatelný. Zubní oblouk má tvar V, obě poloviny těla spolu svírají ostrý úhel, tedy celkový vzhled mandibuly mongoloidních lebek. Jinak je ovšem nutno mozkovnu zařadit mezi nordiky nebo ještě spíše do typu faliského. Při použití Wankeho metody spadá lebka 99 % mezi paleoeuropidy.

In einem Grabe aus der jüngeren Burgwallzeit in Gradca bei Rudimov, lag ein starkbeschädigtes Skelett eines Mannes, der im Alter Maturus starb. Der Schädel ist lang /Index 73,6/, wahrscheinlich der falischen Rasse angehörend, die Mandibula hat dagegen mongoloide Merkmale.

Milan Stloukal